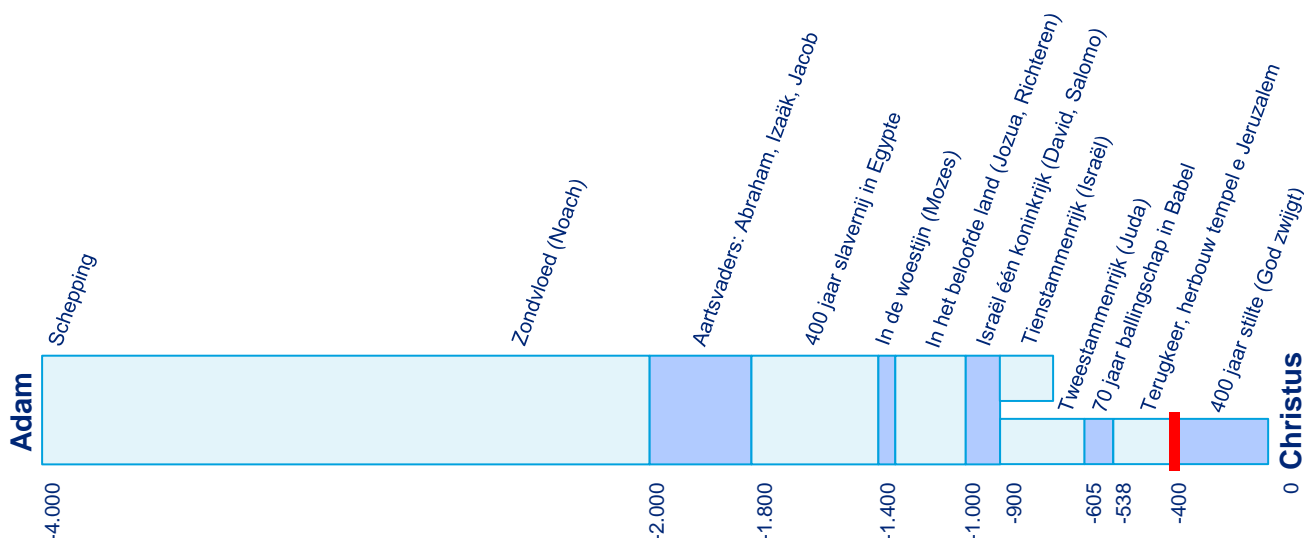

Maleachi

Achtergrond

Het boek Maleachi speelt ruim 400 jaar voor Christus. Op dat moment is de terugkeer uit de ballingschap al meer dan honderd jaar geleden en zijn Ezra en Nehemia al geweest. In de tijdslijn hieronder is dit aangegeven.

De offerdienst is weer hersteld, de tempel is weer opgebouwd en de stadsmuren van Jeruzalem zijn weer opgericht. Toch is de oude glorie bij lange na niet terug gekomen. Jeruzalem is grotendeels nog onbewoond omdat de mensen liever op het platteland wonen waar ze beter in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Maar ook op het platteland is de situatie moeilijk. Israël is nog steeds onder Babylonische overheersing, later gevolgd door overheersing door de Grieken en de Romeinen. Na de ballingschap is Israël nooit meer een zelfstandig en vrij land geweest.

Maar bovenal ontbreekt de oude glorie vanwege het slechte geestelijke klimaat. Uiterlijk is de dienst aan God nog aanwezig, maar voor de meeste mensen is het een lege traditie geworden. Hun hart is niet meer bij de Here God. Ze stellen vragen als “Hoezo heeft God ons lief, waar merk ik dat dan aan?”, “Wat voor zin heeft het eigenlijk om God te dienen?”. De uiterlijkheden waren nog wel aanwezig, maar het hart was uit het geloof verdwenen. Eigenlijk een situatie die heel goed vergelijkbaar is met de tijd waarin wij leven.

Bijzonderheden van het boek Maleachi

Het kleine Bijbelboek Maleachi is om een aantal redenen bijzonder:

- 85% van het boek zijn rechtstreeks de woorden van de Here God zelf, waarin Hij in de ik-vorm spreekt tot het volk Israël. Geen ander profetisch boek in de Bijbel bestaat voor zo’n groot deel uit Gods eigen woorden.
- We weten niets over de auteur van het boek. ‘Maleachi’ betekent gewoon ‘boodschapper’ en is in de rest van de Bijbel nooit gebruikt als eigenaam van een persoon.
- De stijl van het boek is bijzonder omdat er veel dialogen in voorkomen. Het spreken van de Here God wordt gevolgd door een kritische reactie van het volk. We zien dat al in de eerste zin: “Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE, maar u zegt: *Waarin hebt U ons liefgehad?*”. Het laat zien hoe ver het

volk van de Here God was afgedwaald, dat het zelfs niet meer begreep of niet meer wilde begrijpen wat Hij tot hen te zeggen had.

- Gods woorden in het boek Maleachi zijn de laatste woorden die de Here God heeft gesproken tot Zijn volk voordat de Here Jezus werd geboren. In de 400 jaar tussen Maleachi en de komst van de Here Jezus is geen enkele profeet meer opgestaan.

Maleachi 1:1-5 – Gods Liefde voor Israël

1 Een last, het woord van de HEERE tot Israël, door de dienst van Maleachi. 2 Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE, maar u zegt: Waarin hebt U ons liefgehad?

Het begin van het boek Maleachi maakt direct duidelijk dat de woorden uit deze profetie rechtstreeks afkomstig zijn van de Here God en bedoeld zijn voor Zijn volk. Maleachi is de boodschapper die deze ernstige woorden moet overbrengen.

Het eerste dat de Here God tot Zijn afgedwaalde volk spreekt is: *“Ik heb u liefgehad”*. God is trouw in Zijn verkiezing en Zijn liefde. Ook al is Israël keer op keer afgedwaald en hebben ze zelfs afgoden gediend, de Here God is Zijn volk blijven liefhebben. Als Israël terugkeek dan zouden ze zien dat God hen uit Egypte verlost had, voor hen gezorgd had in de woestijn en hen met de wolkkolom en vuurkolom was voorgegaan tot in het beloofde land. Toen ze door hun eigen ontrouw en afgodendienst het oordeel moesten ondergaan van ballingschap had God hen niet vergeten. Op een wonderlijke manier had Hij Zijn beloften vervuld en was het volk teruggekeerd naar Jeruzalem waar de tempel was herbouwd en de stadsmuur was hersteld. Keer op keer had Israël zich afgekeerd van hun God, maar God had Israël nooit verworpen. Dat is pas liefde.

Maar de reactie van Israël is ontvondend: *“Waarin hebt U ons liefgehad?”*. Ze zien Gods liefde helemaal niet. Het is precies dezelfde reactie als we vandaag horen: als God liefde is, hoe kan het dan dat ... God komt met Zijn liefde en de mens zegt *“hoezo dan, waar merk ik dat dan aan?”*. Ze kenden hun God niet meer en ze kenden zichzelf ook niet. Ze wantrouwen de Here God.

Was Ezaü niet de broer van Jakob? spreekt de HEERE. Toch heb Ik Jakob liefgehad, 3 en Ezaü heb Ik gehaat. Ik heb zijn bergen gemaakt tot een woestijn, en zijn erfelijk bezit prijsgegeven aan de jakhalzen van de woestijn. 4 Hoewel Edom zegt: Als wij verwoest worden, bouwen wij de puinhopen weer op, zegt de HEERE van de legermachten dit: Zullen zij bouwen, dan zal ik afbreken, en men zal hen noemen: Goddeloos gebied, en: Het volk waarop de HEERE tot in eeuwigheid toornig is. 5 Uw eigen ogen zullen het zien, en u zult zelf zeggen: Groot is de HEERE, tot over de grenzen van Israël!

Het antwoord van de Here God kan voor ons moeilijk te begrijpen zijn: *“Toch heb Ik Jakob liefgehad, en Ezaü heb Ik gehaat.”* Als je niet verder leest zou je kunnen denken dat dat op een soort willekeur berustte. Voordat Jakob en Ezaü er iets aan konden doen koos de Here God koos Jakob uit om lief te hebben en Ezaü om te haten. Dit gedeelte wordt op die manier ook wel aangehaald om een fatalistische leer van uitverkiezing te preken. Maar dat staat hier helemaal niet.

Als je verder leest, tot en met vers vijf dan zie je dat deze woorden gesproken worden over de nakomelingen van Jakob (het volk Israël) en de nakomelingen van Ezaü (het volk Edom) in de tijd van de ballingschap. In die periode hebben de nakomelingen van Ezaü (Edom) iets verschrikkelijks gedaan waardoor ze dit oordeel van de Here God over zich af geroepen hebben. We lezen daarover in Ezechiël 25:12-13 waar staat: *“Zo zegt de Heere HEERE: Omdat Edom uit enkel wraakzucht gehandeld heeft*

tegen het huis van Juda en zij een zware schuld op zich hebben geladen door zich op hen te wreken, daarom, zo zegt de Heere HEERE, zal Ik Mijn hand tegen Edom uitstrekken.”

Het hele Bijbelboek Obadja gaat er ook over. Hier staat in vers 12-14: *“U had niet mogen toekijken op de dag van uw broeder, op de dag dat hij een vreemde voor u was. U had niet blij mogen zijn vanwege de Judeeërs op de dag van hun ondergang. U had geen grote mond mogen opzetten tegen hen op de dag van hun benauwdheid. U had de poort van Mijn volk niet binnen mogen trekken op de dag van hun ondergang. U, juist u, had niet mogen toekijken bij het kwaad dat hem trof op de dag van zijn ondergang. U had uw handen niet mogen uitstrekken naar zijn leger op de dag van zijn ondergang. U had niet op het kruispunt mogen staan om degenen van hen die ontkomen waren, uit te roeien. U had degenen van hen die ontvlucht waren niet mogen overleveren op de dag van hun benauwdheid. Want de dag van de HEERE is nabij over alle heidenvolken; zoals u gedaan hebt, zal u gedaan worden; wat u verdient, zal op uw eigen hoofd terugkeren!”*

In de tijd waarin de profeet Maleachi optrad was precies gebeurd wat de Here God gesproken had. Het volk Edom was door Arabieren verdreven uit hun machtige woonplaats Petra in Jordanië. En Israël was weer terug in hun eigen land en de tempel in Jeruzalem was er weer. Tegen het volk dat zegt “hoezo heeft God ons dan lief?” zet Maleachi Gods toorn tegen hun vijand Edom en Gods uitredding die hen uit de ballingschap terug heeft gebracht in Israël.

Maleachi 1:6-14 De Here God vraagt om eerbied

6 Een zoon eert zijn vader en een slaaf zijn heer. Als Ik dan een Vader ben, waar is de eerbied voor Mij? En als Ik een Heer ben, waar is de vrees voor Mij? zegt de HEERE van de legers tegen u, priesters die Mijn Naam verachten.

In vers zes zien we iets van het hart van de Here God. Hij is voor Zijn volk zowel een Vader als een Heer. En als Hij dat is, dan hoort daar een houding van eerbied en ontzag bij. Maar juist bij degenen die dat het meeste zouden moeten hebben, de priesters, is dat helemaal verdwenen. In vers 1-5 zagen we al dat er geen besef meer was van de liefde van God, nu zien we dat er ook geen besef meer is van de heiligheid van God.

De ‘vreze des Heren’

De Bijbel gebruikt de term ‘vreze des Heren’ voor de eerbied en het ontzag die de Here God toekomt. Hoewel het een onderwetse uitdrukking is, is het moeilijk anders te vertalen zonder betekenis te verliezen. Deze ‘vreze des Heren’ komen we in Maleachi vaak tegen, omdat dit precies hetgene was dat het onderscheid maakte tussen de ware gelovigen en de schijn gelovigen. Daarom is het goed om er wat dieper op in te gaan en te zien wat de Bijbel er nog meer over zegt.

Allereerst dit: ‘vreze des Heren’ heeft niets te maken met angst voor God. Integendeel, het is een diepe eerbied voor Gods heiligheid gecombineerd met het vertrouwen van een klein kind dat zijn Vader blindelings vertrouwt. Het is een intieme omgang met de Here God, maar vanuit een diep besef van Zijn heiligheid en grootheid. Voor ons die de Here Jezus kennen komt daar nog bij het besef van het offer dat Hij voor ons gebracht heeft aan het kruis.

In de Bijbel zien we bij gelovigen zoals David die ‘vreze des Heren’. David zelf zegt er dit over:

- “Wie is de man die de HEERE vreest? Hij onderwijst hem in de weg die hij moet kiezen.” (Psalm 25:12)

- “*Vertrouwelijk gaat de HEERE om met wie Hem vrezen, Zijn verbond maakt Hij hun bekend.*” (Psalm 25:14)

We zien hier uit dat de ‘vreze des Heren’ niet zorgt voor afstand tussen ons en God, maar juist tot intimiteit waarin de Here God ons dingen kan laten zien. Die ‘vreze des Heren’ is daarom niet alleen iets van het Oude Verbond. Ook de gemeente onder het nieuwe verbond kenmerkte zich hierdoor.

- “*De gemeenten dan in heel Judea, Galilea en Samaria hadden vrede en werden opgebouwd; en zij wandelden in de vreze des Heeren en de vertroosting door de Heilige Geest en namen in aantal toe.*” (Handelingen 9:31)
- “*Maar zoals Hij Die u geroepen heeft, heilig is, word zo ook zelf heilig in heel uw levenswandel, want er staat geschreven: Wees heilig, want Ik ben heilig. En als u Hem als Vader aanroept Die zonder aanzien des persoons naar ieders werk oordeelt, wandel dan in de vreze des Heeren, gedurende de tijd van uw vreemdelingschap, in de wetenschap dat u niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, vrijgekocht bent van uw zinloze levenswandel, die u door de vaders overgeleverd is, maar met het kostbaar bloed van Christus, als van een smetteloos en onbevlekt Lam.*” (1 Petrus 1:15-19)

Onheilige offers

Het gevolg van het ontbreken van die ‘vreze des Heren’ zien we in de verzen hierna.

Maar u zegt: Waardoor verachten wij Uw Naam? 7 Doordat u onrein brood op Mijn altaar brengt. En u zegt: Waardoor maken wij U onrein? Doordat u zegt: De tafel van de HEERE, die is verachtelijk. 8 En als u een blind dier ten offer brengt: Dat is niet erg! En als u een kreupel of ziek dier ten offer brengt: Dat is niet erg! Bied het maar eens aan uw landvoogd aan. Zou hij u goedgezind zijn of u ter wille zijn?

Opnieuw reageert het volk met onbegrip: “*Waardoor verachten wij Uw Naam?*”. Ze zijn zover afgedwaald dat ze het zelf niet eens meer beseffen. Ze krenken hun God door minderwaardige offers te brengen. Blinde, zieke en kreupel dieren waar ze zelf niet veel meer aan hebben zijn goed genoeg om als offer voor de Here God te dienen. Zelf zien ze daar geen enkel probleem in; “*dat is niet erg*” houden ze elkaar voor. Maar voor de Here God is het wel erg. Alle offers in het oude verbond zijn een profetische heenwijzing naar het ultieme offer van de Zoon van God. Daarom moesten alle offers ook zonder enig gebrek zijn.

10 Was er ook maar iemand onder u die de deuren zou sluiten, dan zou u niet zonder reden Mijn altaar aansteken. Ik heb geen welgevallen in u, zegt de HEERE van de legermachten, en een graanoffer uit uw hand aanvaard Ik niet.

De Here God heeft zo’n afkeer van alle godsdienstigheid waaruit die ‘vreze des Heren’ verdwenen is dat Hij uitroept “*was er ook maar iemand onder u die de deuren zou sluiten*”. Het is beter om er dan maar helemaal mee te stoppen, dan op zo’n oneerbiedige manier door te gaan. Voor degene die dat werkelijk doet, het sluiten van de deuren, kan dat grote gevolgen hebben. De meerderheid ziet het probleem immers niet en zal juist boos worden dat iemand het aandurft om kritiek op hen te hebben. Net zoals de profeten met vervolging te maken kregen, zal dat ook gelden voor iemand die de moed heeft om de deuren te sluiten.

11 Want vanwaar de zon opkomt tot waar hij ondergaat, zal Mijn Naam groot zijn onder de heidenvolken; in elke plaats zal aan Mijn Naam een reukoffer gebracht worden, en een rein graanoffer. Voorzeker, Mijn Naam zal groot zijn onder de heidenvolken, zegt de HEERE van de legermachten.

In het boek Maleachi zien we steeds een afwisseling tussen Gods boodschap voor het volk op dat moment en profetische inzichten in wat er nog komen gaat. In de verzen hiervoor hebben we gezien dat Israël Gods Naam gering achtte en onreine offers bracht. Maar zo zal het niet blijven zegt de Here God daarna. Er komt een tijd waarin Zijn Naam groot zal zijn onder alle volken, ook onder de heiden-volken. Vanwaar de zon opkomt tot waar hij ondergaat, over de hele aarde, zal Zijn Naam groot zijn. In deze profetie zien we al Gods eeuwige plan om de gemeente uit alle volkeren op aarde te vergaderen. Maar de profetie verwijst ook naar het duizendjarig rijk, waarin alle volkeren op aarde naar Jeruzalem zullen trekken om Hem eer te bewijzen.

Maleachi 2:1-9 Zonden van de priesters

Nu richt de Here God zich tot een specifieke groep, de priesters, met een buitengewoon ernstige boodschap. De priesters luisteren niet naar de Here God en geven Zijn Naam geen eer. Het gevolg is dat hun zegeningen worden veranderd in een vloek. In dit stukje wordt ook twee keer verwezen naar een verbond met Levi. Om goed te begrijpen waar het hier over gaat, verdiepen we ons eerst in de rol van de priesters en de stam Levi.

Nu dan, tot u komt dit gebod, priesters! 2 Als u niet luistert en als u het niet ter harte neemt om Mijn Naam eer te geven, zegt de HEERE van de legermachten, zal Ik de vloek onder u zenden en uw zegeningen vervloeken. Ja, Ik heb ze al vervloekt, want u neemt het niet ter harte. 3 Zie, Ik ga uw nageslacht bestraffen: Ik zal mest op uw gezicht strooien, de mest van uw feesten, en daarmee zal men u wegdragen. 4 Dan zult u weten dat Ik dit gebod tot u gezonden heb, opdat Mijn verbond met Levi blijven zou, zegt de HEERE van de legermachten.

5 Mijn verbond met hem was: het leven en de vrede. Die gaf Ik hem, tot vrees voor Mij, en hij vreesde Mij en in de tegenwoordigheid van Mijn Naam was hij verschrikt. 6 Betrouwbaar onderwijs in de wet was in zijn mond, geen ongerechtigheid werd op zijn lippen gevonden. In vrede en oprechtheid wandelde hij met Mij en velen bekeerde hij van ongerechtigheid.

De priesters en het verbond met Levi

Vanaf de tijd van Mozes speelde die dienst aan de Here God zich af in de Tabernakel en daarna in de tempel. Daar woonde de Here God zelf, en daar stond de ark van het verbond. Niet iedereen mocht in die Tabernakel of tempel komen. De priesters werden door de Here God aangewezen om daar voor Zijn aangezicht dienst te doen. Zij waren dus – letterlijk en figuurlijk – degenen die het dichtst bij de Here God leefden. De priesters stonden als het ware tussen de Here God en het volk in. Zij ontvingen van de Here God en deelden uit aan het volk.

In Deuteronomium 33:10 lezen we de taken die de Here God de priesters had toevertrouwd: *“Zij zullen Jakob Uw bepalingen leren en Israël Uw wet, zij zullen reukwerk voor Uw neus leggen, en een offer dat geheel verteerd wordt op Uw altaar.”* Kort samengevat: onderwijs, lofprijzing en offerdienst.

Niet iedereen kon priester worden. Alleen de nakomelingen van Aäron waren apart gezet om als priester te dienen. Daarnaast was de hele stam Levi (waartoe Aaron behoorde) afgezonderd voor de dienst in de tabernakel en de tempel. De Here God had met de stam Levi ook een speciaal verbond gesloten, omdat de levieten op twee beslissende momenten de juiste keuze hadden gemaakt.

- In Exodus 32 lezen we hoe het hele volk Israël ontrouw is aan de Here God door een gouden kalf te maken en dat te aanbidden. Als Mozes terugkomt van de berg stelt hij het volk voor een keuze. *“25 Toen Mozes zag dat het volk losgeslagen was – want Aäron had het losgelaten – tot leedvermaak van hun tegenstanders, 26 ging Mozes bij de ingang van het kamp staan en zei: Wie bij de HEERE hoort, moet bij mij komen. Toen verzamelden al de Levieten zich bij hem.”*

- In Numeri 25 lezen we hoe Israëlitische mannen verboden relaties aangaan met Moabitische vrouwen en ook Baal-Peor, de afgod van de Moabieten, aanbidden. Mozes spreekt daarop uit dat iedere man die zich daaraan schuldig heeft gemaakt gedood moet worden. Daarna gebeurt het volgende. *“6 En zie, een man uit de Israëlieten kwam en bracht een Midianitische vrouw bij zijn broeders, voor de ogen van Mozes en voor de ogen van heel de gemeenschap van de Israëlieten, terwijl zij huilden bij de ingang van de tent van ontmoeting. 7 Toen Pinehas, de zoon van Eleazar, de zoon van de priester Aäron, dat zag, stond hij op uit het midden van de gemeenschap, nam een speer in zijn hand, 8 ging achter de Israëlitische man aan het slaapvertrek in, en doorstak hen beiden, zowel de Israëlitische man als de vrouw, door hun buik. Toen werd de plaag over de Israëlieten tot stilstand gebracht.”*

In vers 10-13 lezen we hoe de Here God een speciaal verbond sluit met de Levieten. *“Toen sprak de HEERE tot Mozes: Pinehas, de zoon van Eleazar, de zoon van de priester Aäron, heeft Mijn grimmigheid over de Israëlieten afgewend, doordat hij zich in hun midden met ijver voor Mij heeft ingezet, zodat Ik de Israëlieten niet in Mijn na-ijver vernietigd heb. Zeg daarom: Zie, Ik geef hem Mijn verbond van vrede: hij, en zijn nageslacht na hem, zullen het verbond van het eeuwige priesterschap hebben, omdat hij zich voor zijn God heeft ingezet en verzoening voor de Israëlieten heeft gedaan.”*

De afvalligheid van de priesters en Levi en hun straf

De stam Levi was door de Here God rijk gezegend, en in het begin leefden zij met grote eerbied en zorgvuldigheid. Maar nu in de tijd van Maleachi is dat totaal veranderd. Ze zijn onverschillig en ongehoorzaam geworden. Juist degenen die het dichtst bij de Here God zouden moeten leven zijn ver van Hem afgedwaald. Het gevolg is dat hun zegeningen – dienst mogen doen in de nabijheid van de Here – wordt veranderd in een vloek.

8 U echter, u bent afgeweken van de weg: velen hebt u door uw onderwijs in de wet doen struikelen. U hebt het verbond met Levi tenietgedaan, zegt de HEERE van de legermachten. 9 Daarom heb Ik ook u verachtelijk gemaakt en onbeduidend voor heel het volk, want U neemt Mijn wegen niet in acht en ziet bij uw onderwijs in de wet de persoon aan.

Hiervoor hebben we gezien dat één van de taken van de priesters was om onderwijs uit de wet te geven. Gods bedoeling met Israël was dat het een heilig volk zou zijn, onder de zegen van hun God. Het onderwijs uit de wet was nodig om het volk te leren wat de ‘weg ten leven’ was en hoe het in de zegen van de Here God kon blijven. Deuteronomium 28 bevat schitterende beloften hiervoor. Maar de priesters in de tijd van Maleachi waren daarvan afgeweken. Allereerst leefden ze zelf niet naar Gods geboden. Daarnaast pasten ze hun onderwijs ook aan aan de wensen van het volk.

Maleachi 2:10-17 Zonden van het volk

Doordat de priesters voorop gingen in de ontrouw aan de Here God was ook het volk afgedwaald. In dit gedeelte noemt de Here God drie dingen, die ook vandaag nog bijzonder actueel zijn.

Vermenging met de wereld

11 Juda handelt trouweloos en er wordt een gruweldaad begaan in Israël en in Jeruzalem. Want Juda ontheiligt het heilige van de HEERE, dat Hij liefheeft: hij is met de dochter van een vreemde god getrouwd.

De Here God heeft Israël vanaf het begin bedoeld als een heilig volk, afgezonderd om helemaal voor Hem te leven. Daarom was er ook een strikt verbod om te trouwen met iemand van buiten Israël die

vreemde goden diende. Toch zien we het door de hele geschiedenis van Israël op dit punt fout gaan. Keer op keer vermengt Israël zich met heidense vrouwen en iedere keer is het gevolg dat Israël zelf afgoden gaat dienen. Er is geen vermenging mogelijk tussen het heilige en dat wat van de satan is. Wie wel die vermenging in zijn leven toestaat, ontheiligt daarmee zijn leven.

Ontrouw en echtscheiding

13 In de tweede plaats doet u dit: het altaar van de HEERE bedekken met tranen, met geweent en gekerm, omdat Hij Zich niet langer tot het graanoffer wendt en dat in welgevallen uit uw hand aanneemt. 14 Dan zegt u: Waarom? Omdat de HEERE Getuige is tussen u en de vrouw van uw jeugd, tegen wie ú trouweloos handelt, terwijl zij toch uw metgezellin en de vrouw van uw verbond is.

16 Want de HEERE, de God van Israël, zegt dat Hij het wegsturen van de eigen vrouw haat, hoewel men het geweld bedekt met zijn gewaad, zegt de HEERE van de legermachten. Wees dus op uw hoede met uw geest en handel niet trouweloos.

De ontrouw aan de Here God werkt door in het huwelijksleven. Mannen werden ontrouw aan de vrouw waarmee zij in hun jeugd getrouwd waren, stuurden hun vrouw weg en namen een andere vrouw. En tegelijkertijd kermden ze tegen de Here God omdat ze Zijn zegen niet meer ontvingen. In vers 13 is de Here God volstrekt duidelijk hoe dat komt: door hun ontrouw aan hun vrouw. Wie zelf ontrouw is aan Gods geboden moet er op rekenen dat hij zichzelf buiten de zegen van de Here God stelt. Onze God is een God van trouw en daarom is ontrouw in welke vorm dan ook verschrikkelijk in Zijn ogen. Het huwelijk wordt door de Here God als beeld voor Zijn relatie met Israël. Later in het nieuwe testament wordt het huwelijk gebruikt als beeld van Christus en de gemeente. Juist vanwege die heiligheid van het huwelijk is de Here God heel duidelijk: Ik haat de echtscheiding.

God beschuldigen van onrecht

17 U vermoeit de HEERE met uw woorden, toch zegt u: Waarmee vermoeien wij Hem? Doordat u zegt: Iedereen die kwaad doet, is in de ogen van de HEERE goed, Hij is hun genegen. Of: Waar is de God van het oordeel?

Hier zien we hoe ver Israël van de Here God is afgedwaald. In de gedeelten hiervoor hebben we gezien dat Gods oordeel hen nauwelijks raakte. De reactie van het volk was iedere keer: hoezo dan? Wat hebben we dan verkeerd gedaan? Ze willen gewoon niet meer zien dat ze fout zitten.

Maar het wordt nog erger. Ze draaien de zaak om en beschuldigen de Here God. Ze zeggen: God straft degenen die kwaad doen niet, maar beloont hen juist. God staat ófwel aan de kant van degenen die kwaad doen, ófwel houdt Hij zich afzijdig en oordeelt Hij het kwade niet. Dieper kan het wantrouwen tegen hun God niet zijn.

Maleachi 3:1-5 Gods oordeel zal wél komen

Als reactie volgt dan een bijzondere profetie over de komst van de Here Jezus. Vers 1 begint met de aankondiging van Johannes de Doper, de wegbereider. Daarna wordt de Here Jezus voorgesteld als Degene die komt tot Zijn volk en tot Zijn tempel om te zuiveren en te oordelen. Vers 2 en 3 beschrijven hoe de Here Jezus komt om degenen die Zijn eigendom zijn te reinigen van alle kwaad. Het is het beeld van de zilversmid die vervuild zilver in het vuur laat smelten zodat het vuil komt bovendrijven. Steeds schept de zilversmid voorzichtig het vuil er van af. Hij gaat net zolang door tot alle vuil er uit is. Pas als de zilversmid zijn eigen gezicht volmaakt weerspiegeld ziet in het gesmolten zilver is hij klaar.

Precies op dezelfde manier brengt God ons leven in het vuur van de beproeving om ons te reinigen, zodat de Vader het gezicht van Zijn Zoon in ons leven weerspiegelt ziet.

1 Zie, Ik zend Mijn engel, die voor Mij de weg bereiden zal. Plotseling zal naar Zijn tempel komen die Heere Die u aan het zoeken bent, de Engel van het verbond, in Wie u uw vreugde vindt. Zie, Hij komt, zegt de HEERE van de legermachten. 2 Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen? Wie zal bij Zijn verschijning standhouden? Want Hij is als vuur van een edelsmid, en als zeep van de blekers. 3 Hij zal zitten als iemand die zilver smelt en reinigt: Hij zal de Levieten reinigen en hen zuiveren als goud en zilver. Dan zullen zij de HEERE een graanoffer brengen in gerechtigheid. 4 Dan zal het graanoffer van Juda en Jeruzalem voor de HEERE aangenaam zijn, zoals in de dagen van oude tijden af, zoals in vroegere jaren. 5 Ik zal naar u toe komen voor het oordeel. Ik zal een snelle Getuige zijn tegen de tovenaars, tegen de overspelers, tegen hen die valse eden afleggen en tegen hen die het loon van een dagloner met geweld inhouden, die het recht van weduwe, wees en vreemdeling ombuigen, en Mij niet vrezen, zegt de HEERE van de legermachten.

Maleachi 3:6-12 Oproep tot bekering

Ondanks de ontrouw van het volk is er nog steeds de mogelijkheid van terugkeer. Gods genade roept het volk op terug te keren, zodat Hij Zelf terug zal keren tot het volk. Maar zelfs bij deze oproep blijft het hart van het volk verhard. Opnieuw werpen ze de Here God voor de voeten dat Hij het bij het verkeerde eind heeft. Ze houden vol dat ze niets verkeerd gedaan hebben: hoezo moeten we terugkeren, waarin zijn we dan afgedwaald?

7 Sinds de dagen van uw vaders bent u afgeweken van Mijn verordeningen, en hebt u ze niet in acht genomen. Keer terug naar Mij, en Ik zal naar u terugkeren, zegt de HEERE van de legermachten. Maar u zegt: In welk opzicht moeten wij terugkeren?

Na de opsomming van wandaden uit de eerste twee hoofdstukken noemt de Here God nu één nieuw voorbeeld van hun afdwalen. Het volk is nalatig geweest in het geven van de tienden aan de Here God. Het ging hun in materieel opzicht niet voor de wind. Hun reactie daarop was: als God niet voor ons zorgt, dan hoeven wij Hem ook niet de tienden te geven. Maar de Here God maakt duidelijk dat het precies andersom ligt. Ze komen juist zoveel tekort *omdat* ze God bestelen door niet de tienden te geven: *“U bent door de vloek getroffen, omdat u Mij berooft, als volk in zijn geheel”*. De Here God herhaalt daarom Zijn belofte van zegen als het volk Hem de tienden geeft.

10 Breng al de tienden naar het voorraadhuis, zodat er voedsel in Mijn huis is. Beproof Mij toch hierin, zegt de HEERE van de legermachten, of Ik niet de vensters van de hemel voor u zal openen, en zegen over u zal uitgieten, zodat er geen schuren genoeg zullen zijn. 11 Ik zal ter wille van u de kaalvreter bestraffen, zodat hij de vrucht van de aardbodem bij u niet te gronde richt, en de wijnstok op het veld bij u niet zonder vrucht zal blijven, zegt de HEERE van de legermachten.

Maleachi 3:13-18 Twee soorten reacties

In de rest van hoofdstuk drie zien we twee soorten mensen. De eerste soort wordt beschreven in vers 13-15. Hun reactie is kort samengevat: *“God dienen is nutteloos”*. Ze zijn er van overtuigd dat je beter af bent als iemand die God niet dient, want dan gaat het je immers voorspoedig. Waarom zou je moeite doen om je taak voor God te vervullen als je er tocht niets aan hebt?

14 U zegt: God dienen is nutteloos! Wat voor nut heeft het dat wij onze taak ten behoeve van Hem vervullen en dat wij in het zwart gaan voor het aangezicht van de HEERE van de legermachten? 15 Welnu, wij prijzen de hoogmoedigen gelukkig: niet alleen worden zij die goddeloosheid doen, opgebouwd, zelfs als zij God beproeven, ontkomen zij.

Er is ook een groepje mensen dat de Here God wel vreest en die Zijn naam hoogachten. Ze weten dat de Here God wel acht op hen slaat en naar hen luistert, ook al zijn de omstandigheden moeilijk. Ze weten dat hun namen zijn opgetekend in Zijn boek en dat Hij hen beschouwt als Zijn persoonlijk eigendom.

16 Dan spreken zij die de HEERE vrezen, ieder tot zijn naaste: De HEERE slaat er acht op en luistert. Er is een gedenboek geschreven voor Zijn aangezicht, voor wie de HEERE vrezen en wie Zijn Naam hoogachten. 17 En zij zullen voor Mij, zegt de HEERE van de legermachten, op de dag die Ik maken zal, een persoonlijk eigendom zijn. Ik zal hen sparen, zoals een man zijn zoon spaart die hem dient.

Maleachi 3:18 – 4:3 Er komt een tweedeling

Hoofdstuk drie eindigt met de belofte dat er een dag van afrekening komt. Dan zullen de mensen worden verdeeld in twee groepen. De goddelozen en de hoogmoedigen zullen vergaan als stoppels op het veld die met vuur verbrand worden. Er blijft helemaal niets van over.

18 Dan zult u opnieuw het onderscheid zien tussen een rechtvaardige en een goddeloze, tussen wie God dient en wie Hem niet dient. 1 Want zie, die dag komt, brandend als een oven. Dan zullen alle hoogmoedigen en allen die goddeloosheid doen, stoppels worden. En de dag die komt, zal ze in vlam zetten, zegt de HEERE van de legermachten, Die van hen wortel noch tak zal overlaten.

Maar hen die de Here liefhebben en Zijn Naam vrezen wacht een geweldige toekomst. God Zelf zal Zich ontfermen over Zijn kinderen en een eeuwige vreugde zal hun deel zijn. Vers 2 gebruikt het beeld van kalveren die de hele winter op stal hebben gestaan en in het voorjaar voor het eerst naar buiten mogen de wei in. Zoals die kalveren springen en huppelen van blijdschap, zo zullen Gods kinderen zijn.

2 Maar voor u die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn; en u zult naar buiten gaan en dartelen als kalveren uit de stal.

Maleachi 4:4-6 Gods laatste woorden

De drie verzen die nu volgen zijn Gods allerlaatste woorden aan het volk Israël voordat de Here Jezus zal komen. Allereerst herinnert God hen aan de wet van Mozes met al zijn verordeningen en bepalingen. Het Joodse volk leefde onder het verbond van de Sinai, waarin de wet de weg was om in de zegen van de Here God te blijven. Daarna zegt de Here God dat er voor de dag van de afrekening nog een kans komt. Voordat die "dag van de Here" komt zal er nog een profeet opstaan die lijkt op de profeet Elia die het volk zal oproepen terug te keren tot hun God. De keerzijde daarvan is dat als ze daar geen gehoor aan geven, Hij hen zal slaan met de ban (wat 'vloek' betekent).

4 Denk aan de wet van Mozes, Mijn dienaar, die Ik hem geboden heb op Horeb voor heel Israël, aan de verordeningen en de bepalingen.

5 Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van de HEERE komt, die grote en ontzagwekkende dag. 6 Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat Ik niet zal komen en de aarde met de ban zal slaan.

Terugblik en vooruitblik

De inhoud van het boek Maleachi is ernstig. Het volk is afgedwaald van God en geeft Hem er ook nog eens de schuld van dat het zo slecht met hen gaat. Ze zijn cynisch geworden: God dienen is nutteloos. Er is nog wel wat uiterlijke godsdienst, maar hun hart is er niet bij. Over de hele breedte is er een diep geestelijk verval. Toch zijn er nog mensen overgebleven die Gods Naam wel vrezen en Hem liefhebben. Voor hen is de belofte dat er een dag komt waarop alles rechtgezet zal worden.

Het boek Maleachi is Gods laatste woord aan het volk Israël, voordat de Messias komt. Hierna zal God vierhonderd jaar zwijgen en zal Israël overheerst worden door verschillende wereldrijken. De toon van het boek Maleachi is heel anders dan bijvoorbeeld het boek Hosea. Daar laat de Here God Zich als het ware recht in Zijn hart kijken en zien we hoe pijn het Hem doet als Zijn eigen volk Hem verlaat. Hier in Maleachi zien we dat niet meer. Het lijkt wel alsof de Here God moe geworden is van het volk en nu verder zwijgt totdat de Here Jezus zal komen om het definitieve offer te brengen. Het einde van het oude testament tekent een ontluisterend beeld. Ondanks een geestelijke opleving van tijd tot tijd dwaalt het volk Israël steeds weer van de Here God af. Als één ding duidelijk is geworden dan is het dit: alleen de Messias die komen gaat kan werkelijk redding brengen.